

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2023 m. gruodžio 22 d. Nr. 21RE3-180 (AG3-162/26-2023)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Giedriaus Jakubėno (posėdžio pirmininkas), Lino Dagio, Vaidos Paurienės (pranešėja) ir Svetlanos Sinkevičienės,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X. Y. (*duomenys neskelbtini*) skundą atsakovui Telšių rajono savivaldybės merui dėl Telšių rajono savivaldybės mero 2023 m. lapkričio 8 d. rašto Nr. M7-599 „Dėl audito ataskaitos pateikimo“ panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas X. Y. (*duomenys neskelbtini*) (toliau – ir Pareiškėjas) Komisijos 2023 m. lapkričio 27 d. skundu (toliau – ir Skundas, b. l. 1-3) prašo panaikinti Telšių rajono savivaldybės mero (toliau – ir Atsakovas arba Meras) 2023 m. lapkričio 8 d. raštą Nr. M7-599 „Dėl audito ataskaitos pateikimo“ (toliau – ir Raštas, b. l. 5-6; 53-55), kuriuo Atsakovas atsisakė Pareiškėjui pateikti Telšių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos atlikto audito ataskaitą „Išmokų, skirtų 2019-2023 m. kadencijos Telšių rajono savivaldybės tarybos nariams, su jų, kaip tarybos narių, veikla susijusioms išlaidoms apmokėti, naudojimo tikslingumas, pagrįstumas ir teisėtumas“ (toliau – ir Audito ataskaita).

Pareiškėjas nurodo, kad Telšių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos (toliau – Tarnyba) nuostatų 3 punkte nustatyta, kad Tarnybos savininkė yra Telšių rajono savivaldybė. Steigėjo ir savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija yra Telšių rajono savivaldybės (toliau – ir Savivaldybė) taryba kurios kompetenciją nustato Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas (toliau – ir Vietos savivaldos įstatymas), Biudžetinių įstaigų įstatymas ir kiti Lietuvos Respublikos teisės aktai. Taip pat nurodo, kad Vietos savivaldos įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta, kad savivaldybės tarybos narys turi teisę iš mero, vicemero, savivaldybės administracijos ar kitų savivaldybės įstaigų, savivaldybės valdomų įmonių gauti visą tarybos nario veiklai reikalingą, su savivaldybės taryboje nagrinėjamais ar rengiamais nagrinėti klausimais susijusią informaciją.

Paaiškina, kad Tarnyba 2023 m. atliko auditą dėl išmokų, skirtų 2019-2023 metų kadencijos Savivaldybės tarybos nariams, su jų, kaip tarybos narių, veikla susijusioms išlaidoms apmokėti, naudojimo tikslingumo, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pareiškėjas 2023 m. spalio 19 d. (turėtų būti 9 d.) raštu kreipėsi į Atsakovą, prašydamas pateikti aukščiau minėtą Audito ataskaitą. 2023 m. lapkričio 8 d. gavo Atsakovo atsakymą, kuriame nurodyta, kad Pareiškėjo prašymas pateikti Audito ataskaitą netenkinamas.

Pareiškėjas nesutinka su Atsakovo argumentais ir teigia, kad Atsakovas, nepateikdamas Audito ataskaitos, pasielgė neteisėtai, nepagrįstai ir akivaizdžiai pažeidė viešumo ir skaidrumo principus. Savo poziciją grindžia Telšių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos nuostatų 16.7 papunkčiu, kuriame nustatyta, kad kontrolierius teikia Savivaldybės merui, Savivaldybės administracijos direktoriui, audituotų subjektų vadovams išvadas, ataskaitas ir sprendimus, kurie buvo priimti dėl finansinio ir veiklos audito metu nustatytų ir nepašalintų teisės aktų pažeidimų. Audito ataskaitos ir išvados skelbiamos Savivaldybės interneto svetainėje, o jeigu įmanoma, ir per kitas visuomenės informavimo priemones. Pareiškėjo teigimu, Audito ataskaita turėjo būti prieinama kiekvienam

asmeniui, tačiau nebuvo įkelta nei į Savivaldybės tinklapį, nei buvo paviešinta kitaip. Pareiškėjui nebuvo paaiškinta, kur su ja būtų galima susipažinti.

Akcentuoja, kad tiek informacijos nepateikimas Pareiškėjui, tiek jos viešas nepaskelbimas interneto svetainėje prieštarauja Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo (toliau – ir Teisės gauti informaciją įstatymas) 5 straipsnio 1 daliai. Pažymi, kad kreipdamasis į Atsakovą neprašė pateikti jokios valstybės paslapties sudarančios informacijos, kurią vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymu arba Teisės gauti informaciją įstatymu būtų galima laikyti nevieša. Atsakovo atsisakymo pateikti Pareiškėjo prašomą informaciją nepagrįstumą papildomai grindžia Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 480 „Dėl bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), 13.5.3 papunkčiu.

Mano, kad bet kuris pilietis, veikdamas kaip fizinis asmuo, turi teisę gauti prašomą informaciją, tuo labiau Savivaldybės tarybos narys, turi teisę gauti visą savivaldybės turimą informaciją, prašoma informacija jam yra būtina tinkamai atlikti jo, kaip Savivaldybės tarybos nario, funkcijas.

Teigia, kad Raštas neatitinka reikalavimo teisės aktų normomis motyvuoti priimamą administracinį aktą. Rašte nėra nurodyta, koku teisiniu pagrindu yra atsisakoma pateikti prašomą informaciją, nėra nurodyta priežasčių, kodėl ji nėra pateikiama, taip pat nepaaiškinama, kodėl tokia informacija nėra patalpinta viešai ir kur Pareiškėjas galėtų su tokia informacija susipažinti. Vertina, kad Atsakovas, aiškindamas Vietos savivaldos įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 2 punktą, nepagrįstai susiaurina asmens teisę gauti informaciją, nustatydamas perteklinį reikalavimą – konkrečiai nurodyti kokio pobūdžio informacija yra reikalinga ir kaip ji susijusi su Savivaldybės tarybos nagrinėjama ar rengiamais nagrinėti klausimais. Pažymi, jog visi atvejai ar visi klausimai, kuriais Savivaldybės tarybos narys gali teikti paklausimus, rinkti informaciją ir siūlyti juos svarstyti, negali būti išvardinti įstatyme baigtiniu sąrašu ir pateikia Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – ir LVAT) praktiką. Teigia, kad Tarybos narys nepatenka į subjektų ratą, kuriems teisinis reguliavimas numato pareigą pagrįsti dokumentų, kurių prašo, panaudojimo tikslą. Teigia, kad Savivaldybės tarybos nario teisė gauti informaciją negali būti ribojama tuo aspektu, jog prašyme konkrečiai nenurodyta, kaip ši informacija susijusi su nagrinėjama ar rengiamais nagrinėti klausimais. Teigia, kad apribojus teisę gauti informaciją, Savivaldybės tarybos nario „veiklos vykdymas yra ribojamas, o šios informacijos sąsajumas su nagrinėjama ar rengiamais nagrinėti klausimais gali būti vertinimas informacijos panaudojimo aspektu“.

Atsakovas atsiliepiu nesutinka su Pareiškėjo skundu ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliopime (b. l. 15-49) nurodyta, kad Audito ataskaita neprivalėjo būti skelbiama Telšių rajono savivaldybės interneto svetainėje www.telsiai.lt ir nagrinėjamu atveju negali būti taikomas Telšių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos nuostatų, patvirtintų Telšių rajono savivaldybės tarybos 2017 m. gruodžio 27 d. sprendimu Nr. T1-343 „Dėl Telšių rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Nuostatai) 16.7 papunktis, kadangi minėta nuostata nustato pareigą skelbti tas audito ataskaitas, kurios tiesiogiai susijusios su audituotų subjektų vadovais. Nagrinėjamu atveju Audito ataskaita niekaip nesusijusi su jokio audituoto subjekto vadovu, kadangi Tarnyba atliko išmokų, skirtų 2019-2023 m. kadencijos Savivaldybės tarybos nariams, su jų veikla susijusioms išlaidoms apmokėti, naudojimo tikslingumo, pagrįstumo ir teisėtumo, auditą, o Savivaldybės tarybos nariai pagal užimamas Savivaldybės tarybos nario pareigas nelaikytini audituojamo subjekto vadovais.

Atkreipia dėmesį, kad aukščiau nurodytą auditą Tarnyba atliko pagal Šiaulių apygardos prokuratūros Viešojo intereso gynimo skyriaus reikalavimą. Tarnyba Audito ataskaitą Šiaulių apygardos prokuratūros Viešojo intereso gynimo skyriui pateikė 2023 m. spalio 2 d.

Atsakovas nesutinka su Pareiškėjo teiginiu, kad vadovaujantis Aprašo 13.5.3 papunkčiu, tokia informacija turi būti viešai paskelbta įstaigos interneto svetainėje www.telsiai.lt. Patikslina, kad Aprašo 13.5.3 papunktis kalba apie tai, kad skyriuje „Administracinė informacija“ privalo būti informacija apie darbo užmokestį. Nurodo, kad Audito ataskaita niekaip nesusijusi su darbo užmokesčiu, nes Tarnyba atliko išmokų, skirtų 2019-2023 m. kadencijos Savivaldybės tarybos

nariams, su jų, kaip tarybos narių, veikla susijusioms išlaidoms apmokėti, naudojimo tikslingumo, pagrįstumo ir teisėtumo, auditą.

Taip pat nesutinka su Pareiškėjo teiginiu, kad Rašte nenurodyta, koku teisiniu pagrindu atsisakoma pateikti Audito ataskaitą, kad nenurodomos jos nepateikimo priežastys, nepaaiškinama, kodėl tokia informacija nėra patalpinta viešai ir kur Pareiškėjas galėtų su tokia informacija susipažinti. Nurodo, kad Pareiškėjas 2023 m. spalio 9 d. prašymu „Dėl atlikto audito ataskaitos“ (toliau – Prašymas) neprašė paaiškinti, kodėl Audito ataskaita nėra patalpinta viešai, taip pat kur galėtų su ja susipažinti, todėl Atsakovas neturėjo jokio pagrindo atsakinėti į Prašyme nenurodytus klausimus. Prašymu buvo prašoma pateikti Audito ataskaitą motyvuojant tuo, kad rengiamasi ruošti Savivaldybės tarybos sprendimo projektą „Dėl Telšių rajono savivaldybės administracijos darbo kontrolės vykdymo“. Raštu atsisakyta pateikti Audito ataskaitą ir nurodyti motyvai. Vertina, kad Rašte aiškiai nurodytas ir tokio atsisakymo teisinis pagrindas, t. y. Vietos savivaldos įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 2 punktą, kuriame nustatyta, kad savivaldybės tarybos narys turi teisę iš mero, vicemero, savivaldybės administracijos ar kitų savivaldybės įstaigų, savivaldybės valdomų įmonių gauti visą tarybos nario veiklai reikalingą, su savivaldybės taryboje nagrinėjama ar rengiamais nagrinėti klausimais susijusią informaciją. Vertina, kad nagrinėjamu atveju, kaip kad nurodyta skundžiamame Rašte, Savivaldybės tarybos narys neįrodė ryšio tarp prašomos pateikti Audito ataskaitos bei planuojamo rengti Savivaldybės tarybos sprendimo projekto.

Teigia, kad Atsakovas neriboja Pareiškėjo, kaip Savivaldybės tarybos nario, teisės gauti informaciją, tačiau konstatuoja, kad ši teisė nėra absoliuti, o ribojama aplinkybės, kad prašoma informacija privalo būti susijusi su Savivaldybės taryboje nagrinėjama ar rengiamais nagrinėti klausimais. Vertina, kad teiginys, jog ruošiamasi rengti atitinkamą Savivaldybės tarybos sprendimo projektą yra formalus, todėl nėra pagrindo pateikti prašomą informaciją ir kad Pareiškėjo prašoma informacija nagrinėjamu atveju – perteklinė. Paaiškina, kad Vietos savivaldos įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 2 punkto reglamentavimą, kuriame nurodyta, kad savivaldybės tarybos narys turi teisę gauti visą tarybos nario veiklai reikalingą, su savivaldybės taryboje nagrinėjama ar rengiamais nagrinėti klausimais susijusią informaciją, nustatė įstatymų leidėjas. Teigia, kad iš nurodyto reglamentavimo seka, kad Savivaldybės tarybos nariui gali būti teikiama ne visa informacija.

Nurodo, kad Audito ataskaitoje esanti informacija, kiek tai susiję su Savivaldybės tarybos nario X. Y. (*duomenys neskelbtini*) asmeniu, Pareiškėjui buvo pateikta Atsakovo 2023 m. spalio 31 d. raštu Nr. M7-555 „Dėl informacijos pateikimo“ (toliau – Informacinis raštas). Analogiškus raštus su siūlymu grąžinti lėšas gavo ir kiti 2019-2023 m. Savivaldybės tarybos narių pareigas ėję asmenys. Aiškina, kad Pareiškėjo Prašyme nurodytas Savivaldybės tarybos sprendimo projektas nerengtas, nors Pareiškėjas, gavęs 2023 m. spalio 31 d. Atsakovo raštą, minėtą Savivaldybės tarybos sprendimo projektą, Atsakovo vertinimu, parengti galėjo. Teigia, kad Pareiškėjo teiginys, kad Audito ataskaita reikalinga atitinkamam Savivaldybės tarybos sprendimo projektui parengti yra akivaizdžiai deklaratyvaus pobūdžio, nes Savivaldybės administracija negavo jokių siūlymų grąžinti 2019-2023 m. kadencijos Savivaldybės tarybos narių galimai netinkamai panaudotas jiems skirtas išmokas už tarybos nario veiklą ir nėra atsakinga už Audito ataskaitoje minimų tarybos narių veiklai skirtų ir tarybos narių galimai neteisėtą lėšų panaudojimą.

Apibendrinamas Atsakovas teigia, kad Pareiškėjo tikslas gavus Audito ataskaitą yra ne parengti Savivaldybės tarybos sprendimo projektą „Dėl Telšių rajono savivaldybės administracijos darbo kontrolės vykdymo“, o sužinoti kokius galimus pažeidimus padarė kiti 2019-2023 m. kadencijos metu Savivaldybės tarybos nario pareigas ėję asmenys, kurių veiksmai dėl išmokų, skirtų 2019-2023 m. kadencijos Savivaldybės tarybos nariams, su jų, kaip Savivaldybės tarybos narių, veikla susijusioms išlaidoms apmokėti, naudojimo ir įvertinti Audito ataskaitoje.

Skundas atmestinas.

Ginčas byloje kilo dėl atsakovo Telšių rajono savivaldybės mero 2023 m. lapkričio 8 d. rašto Nr. M7-599 „Dėl audito ataskaitos pateikimo“, kuriuo atsisakyta pateikti Pareiškėjui Telšių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos atlikti audito ataskaitą, teisėtumo.

Byloje esančių rašytinių įrodymų pagrindu nustatyta, kad Pareiškėjas 2023 m. spalio 9 d. raštu „Dėl atlikto audito ataskaitos (minėta, toliau – Prašymas, b. l. 4) kreipėsi į Atsakovą, prašydamas pateikti Telšių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos (minėta, toliau – ir Tarnyba) atlikto

audito 2023 m. spalio 2 d. audito ataskaitą Nr. KT9-6 „Išmokų, skirtų 2019-2023 m. kadencijos Telšių rajono savivaldybės tarybos nariams, su jų, kaip tarybos narių, veikla susijusioms išlaidoms apmokėti, naudojimo tikslingumas, pagrįstumas ir teisėtumas“ (minėta, toliau – ir Audito ataskaita). Pareiškėjas informavo, kad „rengiantis ruošti“ Telšių rajono savivaldybės (minėta, toliau – ir Savivaldybė) tarybos sprendimo projektą dėl Savivaldybės administracijos darbo kontrolės vykdymo, o savo teisę gauti Audito ataskaitą grindė Vietos savivaldos įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 2 punktu.

Atsakovas 2023 m. spalio 31 d. raštu Nr. M7-555 „Dėl informacijos pateikimo“ (minėta, toliau – Informacinis raštas, b. l. 19-20) supažindino Pareiškėją su Tarnybos Audito ataskaitos Atsakovui pateiktomis rekomendacijomis (imtis priemonių iš tarybos narių teisės aktų nustatyta tvarka susigrąžinti ne reglamente nustatytiems išlaidoms panaudotas lėšas; siekiant įsitikinti, kad išmokos buvo panaudotos pagal paskirtį, pareikalauti tarybos narių pateikti paslaugų, prekių tiekėjų PVM sąskaitas faktūras, ryšių operatorių detalias paslaugų ataskaitas, jeigu pagal pateiktus dokumentus išlaidos patirtos ne tarybos nario, ne reglamente nustatytiems išlaidoms, nepateikus išlaidas pagrindžiančių dokumentų, teisės aktų nustatyta tvarka susigrąžinti lėšas; pasiūlyti tarybos nariams sugrąžinti lėšas, už kurias pirktos didelėmis lėšų sumomis, nedetalizuotos kanceliarinės prekės, automobilio remonto paslaugos; pasiūlyti tarybos nariams sugrąžinti lėšas, už kurias degalai pirkti karantino laikotarpiu tarybos posėdžių metu, kituose rajonuose, dideliais kiekiais, skirtingų rūšių trumpu laiko tarpu, apmokant dideliu skaičiumi skirtingų nuolaidų ir banko kortelių; pasiūlyti tarybos nariams sugrąžinti lėšas, už kurias pirko prekes, paslaugas iš įmonių, kurių yra akcininkai). Informaciniu raštu Pareiškėjui taip pat pateikta su juo susijusi Audito ataskaitos medžiagos iškarpa (1 priedas, b. l. 21) ir Telšių rajono savivaldybės administracijos Centralizuoto audito skyriaus atliktos analizės dokumentai (b. l. 22-46) bei pateiktas pasiūlymas Pareiškėjui, susipažinus ir įsivertinus gautą informaciją, per vieną mėnesį nuo Informacinio rašto gavimo dienos grąžinti netinkamai panaudotas lėšas į Telšių rajono savivaldybės administracijos banko sąskaitą.

Atsakovas 2023 m. lapkričio 8 d. raštu Nr. M7-599 „Dėl audito ataskaitos pateikimo“ (minėta, toliau – ir Raštas, b. l. 5-6) informavo Pareiškėją, kad jo prašymas pateikti Audito ataskaitą yra netenkinamas.

Atsisakymą pateikti Pareiškėjo prašomą informaciją Atsakovas motyvavo tuo, jog Pareiškėjas nepagrindė ryšio tarp prašomos pateikti Audito ataskaitos ir Pareiškėjo planuojamo rengti Savivaldybės tarybos sprendimo projekto. Pareiškėjui Prašymą grindžiant Vietos savivaldos įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 2 punktu, kuriuo nustatyta, kad savivaldybės tarybos narys turi teisę iš mero, vicemero, savivaldybės administracijos ar kitų savivaldybės įstaigų, savivaldybės valdomų įmonių gauti visą tarybos nario veiklai reikalingą, su savivaldybės taryboje nagrinėjama ar rengiamais nagrinėti klausimais susijusią informaciją, Atsakovas Rašte nurodė, kad minėta nuostata nėra formali, kadangi įstatymo leidėjas nustatė, jog savivaldybės tarybos narys gali gauti ne bet kokią informaciją, o tik tokią informaciją, kuri susijusi su savivaldybės taryboje nagrinėjama ar rengiamais nagrinėti klausimais. Atsakovas Rašte konstatavo, kad nors Pareiškėjas ir nurodė, kad ruošiasi rengti Savivaldybės tarybos sprendimo projektą ir dėl to prašo pateikti Audito ataskaitą, tačiau nenurodė kaip Pareiškėjo prašoma Audito ataskaita susijusi su planuojamu rengti Savivaldybės tarybos sprendimo projektu.

Raštu Pareiškėjas papildomai informuotas apie Audito ataskaitoje nurodytą audito tikslą – atlikti išmokų, skirtų 2019–2023 m. kadencijos Savivaldybės tarybos nariams, su jų, kaip tarybos narių, veikla susijusioms išlaidoms apmokėti, naudojimo tikslingumo, pagrįstumo ir teisėtumo auditą už visą kadencijos laikotarpį nuo 2019 iki 2023 m. ir pateikti Šiaulių apygardos prokuratūrai audito išvadas.

Taip pat Raštu Pareiškėjas informuotas, kad Audito ataskaitoje esanti informacija, kiek tai susiję su Pareiškėjo asmeniu, jam buvo pateikta Informaciniu raštu ir kad atitinkama informacija buvo pateikta ir kitiems 2019–2023 m. kadencijos Savivaldybės tarybos nariams.

Skundu (b. l. 1-3) Pareiškėjas nesutinka su Rašte nurodytais argumentais, prašo Raštą panaikinti. Pareiškėjo vertinimu, Rašte nėra nurodyta, koku teisiniu pagrindu yra atsisakoma pateikti Audito ataskaitą, nėra nurodyta priežasčių, kodėl ji nėra pateikiama, taip pat nepaaiškinama, kodėl tokia informacija nėra patalpinta viešai ir kur Pareiškėjas galėtų su tokia informacija susipažinti. Vertina, kad Atsakovas, aiškindamas Vietos savivaldos įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 2 punktą, nepagrįstai susiaurina asmens teisę gauti informaciją, nustatydamas perteklinį reikalavimą, t. y. konkrečiai nurodyti kokio pobūdžio informacija yra reikalinga ir kaip ji susijusi su Savivaldybės

tarybos nagrinėjama ar rengiamais nagrinėti klausimais. Teigia, kad savivaldybės tarybos nario teisė gauti informaciją negali būti ribojama tuo aspektu, jog prašyme konkrečiai nenurodyta, kaip ši informacija susijusi su nagrinėjama ar rengiamais nagrinėti klausimais.

Taigi, spręsdama dėl Rašto teisėtumo šioje administracinio ginčo byloje, Komisija vertins, ar Atsakovas teisėtai atsisakė Pareiškėjui, kaip Savivaldybės tarybos nariui, pilna apimtimi suteikti jo prašomą informaciją – Audito ataskaitą, ar tuo nebuvo nepagrįstai apribota informacijos laisvė.

Savivaldybės taryba yra savivaldybės atstovaujamoji institucija, kuri turi savivaldybės valdžios ir viešojo administravimo įgaliojimus ir kurią sudaro savivaldybės bendruomenės atstovai – tarybos nariai (Vietos savivaldos įstatymo 3 straipsnio 12 dalis). Vietos savivaldos įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 2 punktą numato savivaldybės tarybos nario teisę savivaldybės tarybos reglamento nustatyta tvarka siūlyti savivaldybės tarybai svarstyti klausimus, rengti savivaldybės tarybos sprendimų projektus, iš mero, vicemero, savivaldybės administracijos ar kitų savivaldybės įstaigų, savivaldybės valdomų įmonių gauti visą tarybos nario veiklai reikalingą su savivaldybės taryboje nagrinėjama ar rengiamais nagrinėti klausimais susijusią informaciją, <...> kreiptis su paklausimais į savivaldybės institucijų, savivaldybės administracijos, kitų savivaldybės įstaigų, įmonių ir organizacijų, taip pat valstybės institucijų, kurios veikia savivaldybės teritorijoje, vadovus ir valstybės tarnautojus. Telšių rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento, patvirtinto Telšių rajono savivaldybės tarybos 2023 m. kovo 30 d. sprendimo Nr. T1-51 „Telšių rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“ (toliau – ir Reglamentas), 274 punkte nustatyta, kad Savivaldybės tarybos narys turi teisę iš Savivaldybės administracijos, Mero ar kitų savivaldybės įstaigų, savivaldybės valdomų įmonių gauti visą Savivaldybės tarybos nario veiklai reikalingą su Savivaldybės taryboje nagrinėjama ar rengiamais nagrinėti klausimais susijusią informaciją. <...> Jei nurodytoje informacijoje yra asmens duomenų, nenuasmeninta informacija teikiama tik tiems Savivaldybės tarybos nariams, kurie pasirašę Mero potvarkiu patvirtintą Konfidencialumo pasižadėjimą, kuriuo Savivaldybės tarybos narys įsipareigoja saugoti asmens duomenų paslaptį. Savivaldybės tarybos nariui nepasirašius Konfidencialumo pasižadėjimo siunčiama nuasmeninta informacija. Informacija neteikiama, jei informacijos nuasmeninimas būtų susijęs su neproporcingai didelėmis darbo ir laiko sąnaudomis. Su informacija, kurioje yra asmens duomenų, Savivaldybės tarybos narys gali susipažinti atitinkamame savivaldybės administracijos kabinete ir (ar) šią informaciją siunčiant Savivaldybės tarybos nariui jo nurodytu elektroninio pašto adresu.

Šios bylos kontekste, iš aptarto teisinio reguliavimo matyti, kad įstatymų leidėjas nustatė savivaldybės tarybos nariui teisę gauti informaciją iš mero, vicemero, savivaldybės administracijos ar kitų savivaldybės įstaigų, savivaldybės valdomų įmonių tarybos nario veiklai reikalingą su savivaldybės taryboje nagrinėjama ar rengiamais nagrinėti klausimais susijusią informaciją. Atkreiptinas dėmesys, kad aptartu teisiniu reguliavimu nustatyta ne absoliuti tarybos nario teisė gauti visą jo prašomą informaciją, o tik tokią informaciją, kuri yra reikalinga tarybos nario veiklai bei susijusi su savivaldybės taryboje nagrinėjama ar rengiamais nagrinėti klausimais. Taigi, tarybos nariui įgyvendinant teisę gauti informaciją, reikalingą jo, kaip tarybos nario veiklai vykdyti, kyla pareiga nurodyti kuo prašoma informacija susijusi su taryboje nagrinėjama ar rengiamais nagrinėti klausimais. Kaip jau minėta, Pareiškėjas, kreipdamasis į Atsakovą ir prašydamas pateikti visą Audito ataskaitą, Prašyme iš esmės nurodė motyvą, t. y. jog numato rengti Savivaldybės tarybos sprendimo projektą (tarybos narys turi teisę rengti savivaldybės tarybos sprendimų projektus) dėl Savivaldybės administracijos darbo kontrolės, tačiau nenurodė kaip prašoma gauti informacija (audito ataskaita) yra susijusi su, kaip teigia Pareiškėjas, planuojamo rengti Savivaldybės tarybos sprendimo (dėl Savivaldybės administracijos darbo kontrolės vykdymo) projektu. Pareiškėjas deklaravo tik faktą, kad ruošiasi rengti atitinkamą Savivaldybės tarybos sprendimą, tačiau neatskleidė numatomo rengti sprendimo projekto ir prašomos pateikti Audito ataskaitos sąsajos, to nenurodė ir Skunde. Kaip matyti iš Atsakovo priimto sprendimo neteikti Audito ataskaitos Pareiškėjui, Atsakovas, kuriam Audito ataskaitos turinys yra žinomas, neižvelgė kuo Audito ataskaita yra susijusi tarybos nario nurodytu planuojamu rengti Savivaldybės tarybos sprendimo projektu. Komisija vertina, kad Pareiškėjo argumentas, jog Atsakovas nepagrįstai susiaurino jo teisę gauti informaciją pagal Vietos savivaldos įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 2 punktą, nustatydamas perteklinį reikalavimą, t. y. konkrečiai nurodyti kaip prašoma informacija susijusi su numatomu rengti savivaldybės tarybos sprendimo projektu, yra nepagrįstas.

Akcentuotina ir tai, kad įvertinus Informaciniame rašte išdėstytą Audito ataskaitos Atsakovui pateiktų rekomendacijų bei Informacinio rašto prieduose Pareiškėjui pateikiamos informacijos turinį galima daryti išvadą, kad Pareiškėjui apibendrintas Tarnybos atlikto audito rezultatas yra žinomas, jo esmė sukoncentruota Merui pateiktose rekomendacijose. Taigi, Pareiškėjas, nors ir neturėdamas visos Audito ataskaitos, tačiau Informaciniu raštu gavęs informacijos (apibendrintas rekomendacijas), turėjo galimybę šią informaciją panaudoti rengiant Savivaldybės tarybos sprendimo projektą.

Paminėtina, kad Pareiškėjas dėl informacijos gavimo Prašymu kreipėsi į Savivaldybės merą, tačiau, kaip nustatyta iš bylos duomenų, auditą atliko Savivaldybės Tarnyba, vykdydama Šiaulių apygardos prokuratūros Viešojo intereso gynimo skyriaus reikalavimą.

Kaip galima suprasti iš Skundo, Pareiškėjas savo teisę gauti informaciją būtent iš Atsakovo grindžia ir Tarnybos Nuostatų 16.7 papunkčiu, kuriame nustatyta, kad Savivaldybės kontrolierius teikia Savivaldybės merui, Savivaldybės administracijos direktoriui, audituotų subjektų vadovams išvadas, ataskaitas ir sprendimus, kurie buvo priimti dėl finansinio ir veiklos audito metu nustatytų ir nepašalintų teisės aktų pažeidimų. Minėtame Nuostatų papunktyje taip pat reglamentuota, kad audito ataskaitos ir išvados skelbiamos Savivaldybės interneto svetainėje, o jeigu įmanoma, ir per kitas visuomenės informavimo priemones.

Pareiškėjas Skunde nurodo, kad Audito ataskaita nebuvo viešinama, nors jo vertinimu, kaip galima suprasti iš Pareiškėjo argumentų, tokia prievolė Atsakovui yra nustatyta, o Mero veiksmus laiko neteisėtais, pažeidžiančiais viešumo ir skaidrumo principus ir mano esant savarankiškam pagrindui Mero Raštą pripažinti neteisėtu. Pareiškėjas, be Nuostatų 16.7 papunkčio, tokią poziciją grindžia Teisės gauti informaciją įstatymo 5 straipsnio 1 dalimi bei Aprašo 13.5.3 papunkčiu. Pareiškėjo vertinimu, informacijos neviešinimas riboja tiek kitų fizinių asmenų, tiek pačio Pareiškėjo, kaip Savivaldybės tarybos nario teisę gauti informaciją apie savivaldybės veiklą.

Teisės gauti informaciją įstatymas reglamentuoja informacijos gavimo iš valstybės institucijų sąlygas ir tvarką. Šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad jis reglamentuoja asmenų teisės gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, įmonių, viešųjų įstaigų ar šių subjektų asociacijų, regionų plėtros tarybų informaciją apie jų veiklą bei šių institucijų ir kitų juridinių asmenų, nurodytų šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 2 punkte duomenis, kuriais jie disponuoja ir (ar) kuriuos jie tvarko vykdydami viešojo administravimo įgaliojimus, suteiktus Viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka, kituose įstatymuose nustatytas funkcijas, įskaitant viešųjų paslaugų teikimo funkcijas (toliau – viešoji funkcija), ir kuriuos būtų galima pakartotinai naudoti komerciniams arba nekomerciniams tikslams, įgyvendinimo priemonės ir tvarką. Šis įstatymas taikomas 2 straipsnio 1 dalyje nurodytiems subjektams (įskaitant ir savivaldybes). Teisės gauti informaciją įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje numatyti atvejai, kada minėtas teisės aktas negali būti taikomas. Atkreiptinas dėmesys į aptariamo teisės akto 2 straipsnio 3 dalį, kurioje nurodyta, kad jeigu duomenų tvarkymą, teikimą ir skelbimą reglamentuoja kiti įstatymai ar tarptautiniai susitarimai, reglamentuojantys intelektinės nuosavybės teisių apsaugą, *šis įstatymas taikomas tiek, kiek kiti įstatymai* ar tarptautiniai susitarimai *nenustato kitaip*. Taip pat akcentuotinas ir Teisės gauti informaciją įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 3 punktas, kuriame numatyta, kad *šis įstatymas netaikomas duomenims, kuriuos teikti draudžia įstatymai* ar jais vadovaujantis priimti kiti norminiai teisės aktai, įskaitant duomenis, kurie nėra prieinami dėl nacionalinio ar visuomenės saugumo, šalies gynybos interesų, statistinių duomenų konfidencialumo, komercinio konfidencialumo arba kurie sudaro valstybės, tarnybos, banko, komercinę, profesinę paslaptį.

Aprašas detalizuoja Teisės gauti informaciją įstatymo nuostatas. Aprašo 13 punkte nurodomi reikalavimai įstaigos interneto svetainei, taip pat privalomi skyriai ir jų sritys. Pareiškėjo Skunde minimas Aprašo 13.5.3 papunktis numato, kad įstaigos administracinės informacijos skyriaus sudėtinė dalis yra informacija apie darbo užmokestį. Iš Pareiškėjo pozicijos būtų galima suprasti, kad jis Savivaldybės tarybos nariams mokamas išmokas, skirtas su jų veikla susijusioms išlaidoms apmokėti, ir dėl kurių buvo rengiama Audito ataskaita, prilygina darbo užmokesčiui. Komisija nesutinka su tokia Pareiškėjo pozicija, kadangi Savivaldybės tarybos nariams, pagal Reglamento 203 punktą, su jų, kaip Savivaldybės tarybos narių, veikla susijusioms kanceliarijos, pašto, telefono, interneto ryšio, transporto, biuro patalpų nuomos išlaidoms apmokėti, kiek jų nesuteikia ar tiesiogiai neapmoka Savivaldybės administracija, buvo mokama fiksuoto dydžio išmoka, o ne darbo užmokestis. Taigi, Komisijos vertinimu, šių aplinkybių kontekste, Pareiškėjas netinkamai traktuoja Aprašo reikalavimus.

LVAT praktikoje yra konstatavęs, kad institucijos turi pateikti tik tokią informaciją, kuria jos disponuoja pagal savo kompetenciją ir kad jos neprivalo teikti informacijos, kurios neturi. Taip pat oficialiojoje administracinėje doktrinoje, aiškinant informacijos išsamumo ir tikslumo principus, pripažinta, kad institucijos ir įstaigos, atsakydamos į asmens prašymą pateikti informaciją, *turi pateikti visą teiktiną jų disponuojamą informaciją* ir kad įstatymas nustato institucijos ar įstaigos pareigą prašančiam asmeniui pateikti turimo, o ne asmens norimo gauti, turinio informaciją (taip pat ir informacijos kiekio prasme) (žr. pvz.: LVAT 2015 m. balandžio 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-368-438/2015, 2015 m. birželio 17 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1265-624/2015, 2019 m. gegužės 22 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-4057-624/2019).

Šiuo aspektu Komisija akcentuoja tai, jog yra svarbu, kokiomis aplinkybėmis ir dėl kokių priežasčių Tarnyba atliko auditą dėl išmokų, skirtų 2019-2023 m. kadencijos Savivaldybės tarybos nariams, su jų, kaip tarybos narių, veikla susijusioms išlaidoms apmokėti, naudojimo tikslingumo, pagrįstumo ir teisėtumo. Bylos duomenimis nustatyta, kad auditas, kurio ataskaitą Pareiškėjas siekė gauti, buvo atliekamas vykdant Šiaulių apygardos prokuratūros Viešojo intereso gynimo skyriaus reikalavimą (b. l. 56-61). Atsakovas Rašte grįsdamas savo atsisakymą Pareiškėjui pateikti jo prašomą informaciją minėto fakto neakcentavo, nors ir tai nurodė, todėl Komisijos vertinimu, būtent pastarasis faktas iš esmės lėmė Audito ataskaitos nepaskelbimą viešai. Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo 19 straipsnio 3 dalies 2 punkte nustatyta, kad prokurorai, atlikdami tyrimą dėl viešojo intereso galimo pažeidimo, turi įgaliojimus reikalauti iš valstybės ar savivaldybių institucijų, įstaigų ar įmonių atlikti patikrinimus, auditą, pateikti išvadas, o minėto įstatymo 19 straipsnio 6 dalyje numatyta, kad duomenys, surinkti prokuratūroje dėl viešojo intereso galimo pažeidimo, prokuroro procesiniai sprendimai su tyrimu nesusijusiems asmenims gali būti teikiami tik prokuroro sprendimu. Taigi, šios bylos aplinkybių kontekste darytina išvada, kad Pareiškėjo prašoma informacija, t. y. Audito ataskaita šiuo atveju traktuotina kaip informacija, surinkta prokuratūroje dėl viešojo intereso galimo pažeidimo, todėl Pareiškėjo argumentas, kad Audito ataskaitos viešas nepaskelbimas prieštarauja Teisės gauti informaciją įstatymo 5 straipsnio 1 daliai, yra nepagrįstas dėl aukščiau minėtų priežasčių.

Kiti Pareiškėjo išdėstyti argumentai neturi esminės reikšmės Komisijos padarytoms išvadoms ir šio sprendimo priėmimui sprendžiant Pareiškėjo iškeltą ginčą, todėl detaliau neaptarinėtini.

Komisija byloje nustatytų faktinių aplinkybių pagrindu, remdamasi išdėstytu aktualiu nagrinėjamam ginčui teisiniu reguliavimu bei teismų praktika, konstatuoja, kad nėra teisinio pagrindo naikinti Raštą Pareiškėjo Skunde nurodytų argumentų pagrindu.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo X. Y. (*duomenys neskelbtini*) skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys gali skųsti Regionų apygardos administracinio teismo Šiaulių rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Giedrius Jakubėnas

Komisijos nariai

Linas Dagys

Vaida Paurienė

Svetlana Sinkevičienė